

...על סף היתמות.

הה אמי, אמי! עוד ימים מספר ופתיל חיך ינתק — ידעתי זאת אל נכון — הה! ואנחנו לא נפרדנו בשלום, אנחנו לא נפרדנו בברכה! לא בא רגע האשר, זו קייתי לו, ויִשְׁרָה שלומו בינינו. מתה את, בלי להבין אותי, בלי לאהב אותי, אותי, את החלק הבלתי נפרד מעצמותך, מהויתך. נפרדת את מעמי בלי להכיר, בלי להטיף דבר של נחומים לחלק מגופך, מנשמתך! אויה לנפשי! לא זכיתי שיבינוני אותם, שהבנתם כה היתה דרושה לי, כה חביבה, כה רגיזה ומוכרחה! הה! אבל שבעתים תצרי לי את, את בעצמך, שלא לחשב על עולמי שלי. הולכת את ונפרדת מן העולם — ולעיניך ביתך, זו הקימותי בעמל כה רב, הולך ונהרס, הולך וקרב! לא גרם לך מזלך לראות בהתגשמות אף אחת ממשאות נפשך הרוממים, אותם הרית והגית כל ימי חיך, עליהם נלחמת בכל נימי נשמתך, עליהם מסרת כל הונך ואונך. לעיניך הולך וקרב בניך, שכה עמלת עליו, שכה הרבית להשקיע בו יגון ותלאה, נדודים ויגיעה. הה! מי פלל שעד למצב כזה תגיעי! כהקטף הפרח הרך, טרם ראה פני שמש, טרם נשקו קרני האור את פסיגיו היפים — כן הולכת את ונקטפת מאתנו, בדמי ימי חיך, טרם לקחת אף שמץ, אף חלק אחד מן האלף, שלומים לחיך הדלים והמרים, הרעים והזועפים. ודוקא, הה מרי! דוקא בשנות חיך האחרונות רוית, גמעת את כוס היגונים עד תְּמָה! דוקא בשנים אלה עָדו עליך כְּתֻתָּה כל הצרות והרעות, כל החרבן וההרס, שהגיע לביתך, לקנך. הולכת את ונפרדת מִעֲמֻנָּה דוקא ברגע זה, בו משאות חיך ממשמשים היו לבוא, בו תכניותיך עלולות היו להתגשם; ואולם את נִסְתָּה מרגע ההתגשמות היפה, את נעקרת בכח מאתנו, אוהביך, אהוביך. מי יודע, אם לא ברגע זה, בו אני שופך פה את דברי אלה — לפני מי? — לפני עצמי ולפני הניר הדומם — אם לא בעצם הרגע הזה את נופחת את נפשך, אם לא הרגעים האחרונים הם אלה, אם לא בנך העלוב נגד עיני רוחך תדמי, אם לא בעצמך, העלובה, תחושי, תקיפי גדל האבדה, היגון, הכאב. מי יודע אם לא הרגעים האחרונים הם אלה, אם לא תקשרנה מחשבותיני הַיִּשָּׁר האחת בשניה, טרם יִפְסַק זרם מחשבתך ונותרה מחשבתי בך לברה, יתומה ועלובה. הה! מדוע כה קצרה ידי, מדוע כחותי כה דלו — והייתי לך לעזר ולו בשמץ, ולו במשהו! הה, אמי, אמי! איככה אוכל ואביא לך ולו מעט מזער קרת רוח, איככה אוכל ואחיש אליך ברגעי חיך האחרונים ואשאף מאוירך, ואקלט נעם דבורך, ואשתתף באנחתך, ואקח חלק ביסורי גופך ונשמתך! אבל, הה! צבתו אותי החיים כבצבת, קבעו אותי כבמסמרים, הקיפוני בטרדתם, שָׁתו עלי המון עסקים ודאגות אחרות, באו עלי כלחץ שבשני ירחים לפני בחינת הגמר! לא יתנוני להעריך כראוי את מצבי, לא יתנוני להפנות את כל מחשבותי לאמי, לאמי הנקלעת בכף הקלע בין הויה וחדלון! ידעתי: עוד ימים מספר ונר חיך הולך ונדעך. עוד ימים מספר ואת שובקת אותנו לנצח נצחים — ואני טרם שמעתי את סליחתך, אני טרם קבלתי את ברכתך, ברכת אם נאמנה, ברכה המלוה בכל הרפתקאות החיים, ברכה שבכחה להפיג את השממון במרוץ שְׁתָּה לי עדי יגיע אל קצהו, עדי יִקְרָא דרור לנשמת, שתחיש ממאסר גופה לעוף למרומים ולהתחבר עם מקורה, עם נשמתך, אי שם במרחקים.